

Research Article/Araştırma Makalesi

Measurement of Classroom Management Skills: A Cross Sectional Study on Preschool Teachers

Ayhan BULUT

Bayburt University, Faculty of Education, Bayburt, Turkey, ayhanbulut44@hotmail.com

Article Info

Received: 22 May 2020

Accepted: 05 July 2020

Keywords: Preschool, classroom management, teacher skills

 10.18009/jcer.741388

Publication Language: Turkish

Abstract

This research, which aims to examine the classroom management skills of preschool teachers with cross-sectional screening method, is a descriptive study. Typical case sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used in the research. According to this study, 110 pre-school teachers, who are working in schools close to the city average level, class sizes, parents' socio-economic status and education levels in Erzurum province participated in the study in the spring term of 2018-2019 academic year. In the study "personal information form and classroom management skill level scale" was used as data collection tool. Descriptive and predictive statistics were used to analyze the data. As a result, it was found that the classroom management skills of preschool teachers did not differ significantly according to the age, position, education level, income level and age of the students in the classroom. However, it was determined that preschool teachers' classroom management skills differed significantly according to their marital status, professional seniority and the number of students in the classroom.

To cite this article: Bulut, A. (2020). Sınıf yönetimi becerisinin ölçümü: okul öncesi öğretmenleri üzerine kesitsel bir tarama. *Journal of Computer and Education Research*, 8 (16), 590-607. DOI: 10.18009/jcer.741388

Sınıf Yönetimi Becerisinin Ölçümü: Okul Öncesi Öğretmenleri Üzerine Kesitsel Bir Tarama

Makale Bilgisi

Geliş: 22 Mayıs 2020

Kabul: 05 Temmuz 2020

Anahtar kelimeler: Okul öncesi, sınıf yönetimi, öğretmen becerileri

 10.18009/jcer.692480

Yayın Dili: Türkçe

Öz

Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerini kesitsel tarama yöntemiyle incelemeyi amaçlayan bu araştırma betimsel bir çalışmadır. Araştırmada amaçlı örneklem yöntemlerinden tipik durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Buna göre araştırmaya 2018-2019 eğitim öğretim yılının bahar döneminde Erzurum ilinde sınıf mevcutları, velilerinin sosyo ekonomik durumları ve eğitim düzeyleri kent ortalama seviyesine yakın okullarda görev yapmakta olan toplam 110 okul öncesi öğretmeni katılmıştır. Veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu ve Sınıf Yönetimi Beceri Düzeyi Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerinin analizinde betimsel ve kestirimsel istatistik kullanılmıştır. Sonuç olarak okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin yaşlarına, görevdeki çalışma pozisyonlarına, öğrenim düzeylerine, gelir durumlarına ve sınıflarındaki çocukların yaşlarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Ancak okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin medeni durumlarına, mesleki kıdemlerine ve sınıftaki çocukların mevcuduna göre anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir.

Summary

Investigation of Preschool Teachers' Classroom Management Skills in terms of Different Variables

Introduction

Pre-school education; It is the period that covers the time that starts with the birth of the child and starts the basic education and tries to give the cultural values of the society in which they live by taking into consideration the individual differences and developmental characteristics of the children (Oğuzkan & Oral, 2003). Classes in preschool education; should be planned and organized to attract children's attention and facilitate their learning. Classes are places that shape and shape the future of children (Pianta & Hamra, 2009). The teachers responsible for ensuring this order and organization are, of course, one of the most important actors in this process. It is a necessity for the teacher to achieve the objectives of education in order to create a positive learning atmosphere and to minimize unwanted behaviors by establishing order in the classroom. This is possible with effective classroom management (Yüksel, Şenol & Akyol, 2017). In order to increase the quality of the activities of preschool teachers in the educational environment, they should be equipped with effective classroom management skill levels. With this research, the factors that affect the skills of preschool teachers about classroom management positively or negatively are determined and the findings obtained from the research are expected to contribute to the subject area.

Method

This research aimed to reveal the level of classroom management skills of pre-school teachers, their relationship with the levels of their class management skills, their marital status, their working positions in their jobs, their seniority, their level of education, the number of students in their class, their income levels, and their age. It was carried out with the cross-sectional scanning model for. In the cross-sectional model, variables are depicted in a single measurement (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2013).

The survey model is a research approach that aims to describe a situation in the past or still exists (Karasar, 2009). The population of this research consists of preschool teachers working in Erzurum province. Since the universe is too big for the researcher to study, the sample was taken from the universe. A total of 110 preschool teachers working in Erzurum in the spring term of the 2018-2019 academic years were selected from purposeful sampling methods with typical case sampling method and included in the study on a voluntary basis.

Results

Table 1 According to the age of pre-school teachers 'one-way analysis of variance (Anova) according to the age of teachers' classroom management skills did not differ significantly ($F(3,106) = .028, p > .05$). Table 2. When the independent t-test analysis of teachers according to their marital status was examined, it was found that pre-school teachers' classroom management skills differed significantly according to their marital status ($t_{108} = -2.385, p < .05$). When the group direction of the difference is significant, it is determined that single teachers' perceptions of classroom management skills are higher $\bar{X}^{\text{bekar}} = 125.621, \bar{X}^{\text{evli}} = 120.811$. When Table 3 was examined, it was found that preschool teachers' classroom management skills did not show significant differences according to their job positions (contracted, permanent, paid) ($F(3,106) = .340, p > .05$). Table 4 is examined, it was found out that classroom management skills of preschool teachers did not differ significantly according to their learning levels ($F(2,107) = 1.899, p > .05$). According to another variable, classroom management skills of preschool teachers differed significantly according to their seniority ($F(5,104) = 4.723, p < .05$). In addition, it was found out that classroom management skills of preschool teachers differed significantly according to the number of children in their classes ($F(2,107) = 3.152, p < .05$). Another variable was that the classroom management skills of preschool teachers did not differ significantly according to income level ($F(2,107) = .675, p > .05$). Finally, it was found out that classroom management skills of preschool teachers did not differ significantly according to the age range of students ($F(3,106) = 1.341, p > .05$).

Discussion and Conclusion

As a result, it was found that the classroom management skills of preschool teachers did not differ significantly according to the age, position, education level, income level and age of the students in the classroom. However, it was determined that the levels of classroom management skills of preschool teachers differed significantly according to their marital status, professional seniority and the number of students in the classroom. Based on the results of this research, the following suggestions can be made. Starting from the conclusion that senior teachers in their profession have higher levels of classroom management skills, it may be useful for new teachers to attend classes with senior teachers for a certain period of time to help them gain experience in terms of classroom management skills. The reasons why single teachers' classroom management skills are higher than married teachers in this research can be examined from different perspectives.

Giriş

Modern çağla birlikte sürekli artarak devam eden iş temposu ve ailede babalardan sonra annelerin de iş hayatına daha fazla ve yoğun bir şekilde katılımları, ülke ekonomisine ve sosyolojik yapıya birçok katkı sunarken bu durum çeşitli açılardan yeni çalışma alanlarının ve ihtiyaçların doğmasına neden olmuştur. Ebeveynler çalışırken; çocuklar bu süreçte neredeyse günlerinin büyük bölümünü okul öncesi eğitim kurumlarında geçirirler (Dal, 2016). Okul öncesi eğitim; çocuğun doğumuyla birlikte başlayan ilkokula başlayacağı ana kadar geçen zamanı içine alan ve onların bireysel farklılıklarını ve gelişimsel özelliklerini dikkate alarak onlara içinde yaşadığı toplumun kültürel değerlerini kazandırmaya çalışan dönemdir (Oğuzkan & Oral, 2003). Okul öncesi eğitim, 0-6 yaş arasında çocukların gelişim özelliklerini bütün yönleriyle destekleyerek, hayat boyu sürecek öğrenme yaşantılarının temellerinin atıldığı, planlı ve programlı bir eğitim kademesi olarak tanımlanabilir (Tuğrul 2006). Okul öncesi dönemde çocuklar, kendi ön bilgilerinin üzerine yeni bilgiler öğrenirken, birbirleriyle iş birliği içinde çalışmayı ve başkalarının haklarına saygı göstermeyi öğrenirler (Yavuzer, 2006). Çocukların hayatlarında yol gösterici olan bu ilk kurumsal okul deneyimlerinin niteliği, toplumsal düzeni pozitif anlamda etkileyecektir (Gezgin, 2009; Özbey & Köyceğiz-Gözeler 2020).

Okul öncesi eğitim sürecinde sınıflar; çocukların dikkatini çekecek ve öğrenmelerini kolaylaştıracak şekilde planlanmalı ve organize edilmelidir. Sınıf, çocukların geleceğine yön ve şekil veren yerlerdir (Pianta & Hamra, 2009). Sınıf, eğitim ve öğretim etkinliklerinin yüz yüze yapıldığı ortamlardır (Aydın, 2000). Öğretmenler, sınıf içerisinde öğrenme atmosferi oluşturmada, düzeni sağlamada ve yapmak istedikleri etkinlikleri uygulamada oldukça önemli bir yere sahiptirler (Dinçer & Akgün, 2015; Wulandari, Hanafi, & Widodo, 2020). Eğitsel amaçların niteliğinin artırılabilmesi için öğrenme öğretme sürecinde bir organizasyona ihtiyaç duyulmaktadır. Sınıfta bu düzenin ve organizasyonun sağlanmasından sorumlu olanlar öğretmenlerdir. Öğretmenin sınıfta düzeni kurarak olumlu bir öğrenme atmosferi meydana getirmesi ve istenmeyen davranışları asgari düzeye indirmesi eğitimin hedeflerinin gerçekleştirilmesi için bir gerekliliktir. Bu da etkili bir sınıf yönetimi ile mümkün olmaktadır (Yüksel, Şenol & Akyol, 2017). Sınıfta öğrencilerle pozitif bir ortam sağlayabilmek için öğretmen; jest mimiklerini iyi kullanabilmeli, davranış düzenleme konusuna hâkim olmalı, etkili zaman yönetimi, sınıf içerisinde uyulması gereken

kurallar konusu ile iletişim dilini etkili kullanma gibi sınıf yönetimi konusunun olmazsa olmaz temel kuralları ve uygulanması noktasında fikir sahibi olmalıdır (Akgün, Yazar & Dinçer, 2011). Sınıfını nasıl yöneteceğini bilen bir öğretmen enerjisini ve zamanını sınıftaki problemleri çözmek yerine öğrencilerine ayıracaktır (Denizel-Güven & Cevher, 2005). Sınıf yönetim becerisi iyi olan öğretmen; eğitim sürecinin niteliğini artırarak, öğrenme yaşantısını daha zengin hale getirecektir (Zembat, Tunçeli-İlknur & Yavuz-Akşin, 2017).

Sınıf yönetimini etkileyen unsurlar arasında; öğretmen, öğrenci, öğretim programları, öğretmenin öğretme sürecinde kullandığı yöntem ve teknikler, sınıfın fiziki durumu, kurum yöneticilerinin tutum ve davranışları ile aile sayılabilir (Charles, 2008). Tüm bu unsurlara rağmen öğretmen bu süreçte en kritik görevde yani sürecin temelinde yer alan kişidir. Onun sınıf ortamında kullanacağı dil, yapacağı eğitim faaliyetleri, sunacağı zengin öğrenme yaşantıları, bunları yaparken sınıf içinde ve dışında sağlayacağı düzen sınıf yönetiminin niteliği açısından son derece önemlidir. Öğretmen eğitimi programları genellikle sınıf yönetimi konusuna odaklanan içerikleri yönüyle zayıf kalmaktadır (Stough, 2006). Bu durum öğretmenlerin çoğunun etkili sınıf yönetiminin ne olduğu konusunda yanlış bir algıya sahip oldukları düşüncesine yol açmaktadır (Garrett, 2012).

Nur (2012) çalışmasında okul öncesi eğitim kurumlarındaki okul ikliminin, içten ve hoş görülmesi bir ortamın öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri üzerinde olumlu etkisi olduğunu tespit etmiştir. Wang, Haertel & Walberg (1993) çalışmalarında nitelikli bir sınıf yönetiminin çocukların yaptığı eğitsel etkinlikleri olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Morris, Lloyd, Millenky, Leacock, Raver & Bangser (2013) sınıftaki davranış bozukluklarını azalttığını, çocukların sosyal ve duygusal yönden gelişimlerini olumlu yönde etkilediğini tespit etmiştir. Ayrıca başka bir araştırmadan elde edilen sonuca göre sınıf yönetimiyle ilgili eğitimlere katılan okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi başarı düzeylerinin arttığı yönündedir (Hutchings, Martin-Forbes, Daley & Williams, 2013). Okul öncesi öğretmenlerinin eğitim ortamındaki faaliyetlerinin niteliğini artırabilmek için etkili sınıf yönetimi beceri düzeyleri konusunda donanımlı olması gerekir.

Araştırma okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerini belirleyerek konu alanına güncel bir bakış açısı kazandırması açısından önemli görülmektedir. Ayrıca okul öncesi eğitim dönemindeki çocuklar belirli kuralları ve düzeni olan sınıf ortamıyla ilk defa karşılaştıkları için nerede nasıl davranmaları gerektiği konusunda problem yaşayabilirler. Bu süreçte yaşanılması muhtemel olan bu problemleri en aza indirmek hiç şüphesiz ki okul

öncesi öğretmenlerinin görevidir. Öğretmen bu süreçte çocuklara hem sınıf içinde ve sınıf dışında uyulması gereken kuralları öğretirken aynı zamanda çocukları bu konuda temel eğitim sürecine de hazırlayacaklardır. Araştırma bu anlamda da okul öncesi öğretmenlerine sınıf yönetimi becerileri açısından yol gösterici olacağı düşüncesiyle de önemli görülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin kesitsel tarama yöntemiyle incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda şu alt problemlere cevap aranmıştır.

- Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri hangi düzeydedir?
- Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeyleri yaşlarına, medeni durumlarına, görevlerindeki çalışma pozisyonlarına, meslekteki kıdemlerine, öğrenim düzeylerine, sınıflarındaki öğrenci sayılarına, gelir düzeylerine ve sınıflarındaki çocukların yaşlarına göre farklılaşmakta mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Bu araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin hangi düzeyde olduğunu, sınıf yönetimi becerileri düzeylerinin yaşlarına, medeni durumlarına, görevlerindeki çalışma pozisyonlarına, meslekteki kıdemlerine, öğrenim düzeylerine, sınıflarındaki öğrenci sayılarına, gelir düzeylerine ve sınıflarındaki çocukların yaşları gibi birçok değişkenle ilişkisini ortaya koymayı amaçlamış olduğu için kesitsel tarama modeliyle gerçekleştirilmiştir. Kesitsel tarama modelinde değişkenler tek bir ölçümde betimlenir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2013). Tarama modeli, geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2009).

Katılımcılar

Bu araştırmanın evrenini Erzurum ilinde görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Evren araştırmacının çalışma yapamayacağı kadar büyük olduğundan evrenden örneklem alma yoluna gidilmiştir. Araştırmanın örneklemini ise 2018-2019 eğitim öğretim yılının bahar döneminde Erzurum ilinde görev yapmakta olan toplam 110 okul öncesi öğretmeni amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme yöntemiyle seçilerek tamamen gönüllülük esasıyla araştırmaya dâhil edilmişlerdir. Tipik

durum örneklemede esas olan evrende en genel şekliyle olayı tasvir eden örneklemin bulunmasıdır. Bu örneklemede amaç ortalama durumları çalışarak belirli konularda fikir sahibi olmak veya bu konuda yeterli bilgi sahibi olmayanları bilgilendirmektir (Yıldırım & Şimşek, 2005).

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı "Kişisel Bilgi Formu" ile "Sınıf Yönetimi Beceri Düzeyi Ölçeği" kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu:

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin kişisel bilgilerini belirlemek için araştırmacının kendisi tarafından literatür taraması yapılarak geliştirilen ve uzman görüşüne başvurulmuş son şekli verilen toplam dokuz sorudan oluşan kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Sınıf Yönetimi Beceri Düzeyi Ölçeği (SYBDÖ):

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak, Denizel-Güven ve Cevher'in (2005) okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeyi ölçmek için "(SYBDÖ)" ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 4'lü likert tipinde hazırlanmıştır ve 40 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin iç tutarlılık güvenirliği analizinde Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .82 olarak bulunmuştur. Güvenirlik için ayrıca iki yarım test güvenirliği (split-half) analizleri yapılmıştır. Elde edilen bulgular, testin iki yarım arasındaki Spearman Brown korelasyon katsayısının .84 olduğunu göstermiştir. Bu sonuç testin her iki yarımının da aynı özelliği ölçtüğünü göstermektedir. Bu katsayılar, yüksek bir güvenirliği ifade etmektedir ve ölçeği oluşturan maddelerin benzeşikliğini göstermektedir. Ölçeğin faktör yapısı, ana-bileşenler yöntemiyle (pricipalscomponents analysis) analiz edilmiş ve elde edilen eigen değeri ölçeğin tek boyutlu varsayılabileceğini göstermiştir (Denizel-Güven, Cevher, 2005).

Verilerin Analizi

Verilerinin analizinde betimsel ve kestirimsel istatistik kullanılmıştır. Betimsel istatistik olarak çalışmada örneklem özelliklerini ortaya koyan merkezi eğilim ve dağılım ölçümlerine yer verilmiştir. Bununla birlikte araştırma verilerinin analizi için uygun olan tekniği belirlemek amacıyla normallik testleri yapılmıştır. Normallik testlerinden elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir. Bağımlı değişkene yapılan kolmogorov-smirnov testi verilerin normal dağılım göstermediğine işaret etmiştir ($p < .05$). Ancak araştırma verilerinin ortalama, mod, medyan değerlerine bakıldığında değerlerin birbirine yakın olduğu ve çarpıklık-

basıklık değerlerinin de ∓ 1 aralığında değiştiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte verilerin dağılımıyla ilgili histogram grafiği de bakılmış ve verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Bu sonuçlardan yola çıkarak araştırmada kestirimsel istatistik olarak bağımsız t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmaya alınan okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin aritmetik ortalaması 122.44 ve standart sapması 8.94 olduğu, alınan en düşük ölçek puanının 109 ve en yüksek ölçek puanında 143 olduğu saptanmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük ve en yüksek puanlara bakıldığında araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 1. Okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri puanlarıyla ilgili bilgiler

N	Ölçekten alınabilecek		Ölçekten alınan		Mean	Std. Deviation
	Minimum	Maximum	Minimum	Maximum		
110	40	160	109	143	122,44	8,94

Tablo 2. Okul öncesi öğretmenlerin yaşlarına göre tek yönlü varyans analizi

	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	P
Gruplar arası	6.912	3	2.304	.028	.994
Grup içi	8696.142	106	82.039		
Toplam	8703.055	109			

Tablo 2 incelendiğinde öğretmenlerin yaşlarına göre sınıf yönetimi becerilerinin anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirlenmiştir ($F(3,106) = .028, p > .05$).

Tablo 3. Medeni durumlarına göre bağımsız t testi analizi

	Medeni Durum	N	\bar{X}	SS	t	p
Sınıf yönetimi becerisi	Evli	69	120.81	7.472	-2,385	,013
	Bekâr	41	125.62	10.981		

Tablo 3 incelendiğinde evli öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri ortalamasının 120.81 olup bekâr öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri ortalamasının 125.62 olduğu ve aralarındaki farkın $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir ($t = -2,385, p = ,013$). Sonuç olarak bekâr öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin evli öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinden daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 4. Görevdeki çalışma pozisyonlarına (sözleşmeli, kadrolu, ücretli) göre tek yönlü varyans analizi

	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	P
Gruplar arası	82.852	3	27.617	.340	.797
Grup içi	8620.202	106	81.323		
Toplam	8703.055	109			

Tablo 4 incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin görevdeki pozisyonlarına göre (sözleşmeli, kadrolu, ücretli) anlamlı düzeyde farklılık göstermediği anlaşılmıştır ($F(3,106) = .340, p > .05$).

Tablo 5. Öğrenim düzeylerine göre tek yönlü varyans analizi

	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	P
Gruplar arası	298.289	2	149.144	1.899	.155
Grup içi	8404.766	107	78.549		
Toplam	8703.055	109			

Tablo 5 incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin öğrenim düzeylerine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği anlaşılmıştır ($F(2,107) = 1.899, p > .05$).

Tablo 6. Mesleki kıdemlerine göre tek yönlü varyans analizi

	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	P
Gruplar arası	1610.369	5	322.074	4.723	.001
Grup içi	7092.686	104	68.199		
Toplam	8703.055	109			

Tablo 6 incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerinin mesleki kıdemlerine göre sınıf yönetimi becerileri arasındaki farkın $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir ($F=4,723$ $p=,001$). Sonuç olarak okul öncesi öğretmenlerinin mesleki kıdemlerine göre sınıf yönetimi becerileri arasında fark olduğu söylenebilir. Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu anlamak için Bonferroni Post Hoc testi yapılmıştır (Tablo 7).

Tablo 7. Okul öncesi öğretmenlerinin Mesleki kıdemlerine göre sınıf yönetimi becerileri arasındaki farka ait Bonferroni Post Hoc Testi

(I) Mesleki Kıdem	(J) Mesleki Kıdem	Ortalamalar		p.	% 95 Güven aralığı	
		arası fark	Standart Hata		Alt sınır	Üst sınır
1 yıldan az	2-5 yıl	-10,879*	2,799	,003	-19,29	-2,47
	6-10 yıl	-3,221	2,823	1,000	-11,70	5,26
	11-15 yıl	-9,298*	2,980	,035	-18,25	-,34
	16-20 yıl	-9,657*	2,878	,017	-18,30	-1,01
	20 yıl ve üstü	-5,357	3,121	1,000	-14,74	4,02
2-5 yıl	1 yıldan az	10,879*	2,799	,003	2,47	19,29
	6-10 yıl	7,658*	2,463	,036	,26	15,06
	11-15 yıl	1,581	2,641	1,000	-6,36	9,52
	16-20 yıl	1,222	2,525	1,000	-6,36	8,81

	20 yıl ve üstü	5,522	2,799	,768	-2,89	13,93
6-10 yıl	1 yıldan az	3,221	2,823	1,000	-5,26	11,70
	2-5 yıl	-7,658*	2,463	,036	-15,06	-,26
	11-15 yıl	-6,078	2,667	,371	-14,09	1,93
	16-20 yıl	-6,436	2,551	,197	-14,10	1,23
	20 yıl ve üstü	-2,136	2,823	1,000	-10,62	6,35
11-15 yıl	1 yıldan az	9,298*	2,980	,035	,34	18,25
	2-5 yıl	-1,581	2,641	1,000	-9,52	6,36
	6-10 yıl	6,078	2,667	,371	-1,93	14,09
	16-20 yıl	-,359	2,724	1,000	-8,54	7,83
	20 yıl ve üstü	3,941	2,980	1,000	-5,01	12,90
16-20 yıl	1 yıldan az	9,657*	2,878	,017	1,01	18,30
	2-5 yıl	-1,222	2,525	1,000	-8,81	6,36
	6-10 yıl	6,436	2,551	,197	-1,23	14,10
	11-15 yıl	,359	2,724	1,000	-7,83	8,54
	20 yıl ve üstü	4,300	2,878	1,000	-4,35	12,95
20 yıl ve üstü	1 yıldan az	5,357	3,121	1,000	-4,02	14,74
	2-5 yıl	-5,522	2,799	,768	-13,93	2,89
	6-10 yıl	2,136	2,823	1,000	-6,35	10,62
	11-15 yıl	-3,941	2,980	1,000	-12,90	5,01
	16-20 yıl	-4,300	2,878	1,000	-12,95	4,35

*. $p < 0.05$

Tablo 7 incelendiğinde, mesleki kıdemleri bir yıldan az olan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile mesleki kıdemleri 2-5 yıl, 11-15 yıl ve 16-20 yıl arasında olan öğretmenler sınıf yönetimi becerileri arasındaki farkların $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı ve mesleki kıdemleri 2-5 yıl olan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile mesleki kıdemleri 6-10 yıl arasında olan öğretmenler sınıf yönetimi becerileri arasındaki farkların $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak mesleki kıdemleri 2-5 yıl, 11-15 yıl ve 16-20 yıl arasında olan öğretmenler sınıf yönetimi becerilerinin mesleki kıdemleri bir yıldan az olan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinde daha yüksek olduğu, mesleki kıdemleri 2-5 yıl olan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin mesleki kıdemleri 6-10 yıl arasında olan öğretmenler sınıf yönetimi becerilerinden daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 8. Okul öncesi sınıftaki çocuk sayılarına göre tek yönlü (Anova)

	Kareler Toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	P
Gruplar arası	471.763	2	235.882	3.152	.047
Grup içi	8231.291	107	76.928		
Toplam	8703.055	109			

Tablo 11. Sınıflarındaki çocukların yaş aralığına göre tek yönlü (Anova)

	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	P
Gruplar arası	318.282	3	106.094	1.341	.265
Grup içi	8384.772	106	79.102		
Toplam	8703.055	109			

Tablo 11 incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin çocukların yaş aralığına göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği anlaşılmıştır ($F(3,106) = 1.341, p > .05$).

Tartışma ve Sonuç

Araştırmadan elde edilen bulgular analiz edildiğinde okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi öğretmenlerinin yaşlarına göre sınıf yönetimi becerilerinin farklılaşmadığı, medeni durumlarına göre bekâr öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin daha yüksek olduğu, görevdeki çalışma pozisyonlarına göre (kadrolu, sözleşmeli ve ücretli) sınıf yönetimi becerilerinin farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca okul öncesi öğretmenlerinin öğrenim düzeylerine göre sınıf yönetimi beceri düzeylerinin değişmediği, öğretmenlerin mesleki kıdemlerinin artıkça sınıf yönetimi becerilerinin arttığı belirlenmiştir. Bununla birlikte okul öncesi öğretmenlerinin sınıfındaki çocuk sayısı azaldıkça sınıf yönetimi becerilerinin yükseldiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte öğretmenlerin gelir durumlarının ve sınıflarındaki çocukların yaş aralıklarının sınıf yönetimi becerileri üzerinde farklılık yaratmadığı tespit edilmiştir.

Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin yaşlarına göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu durum yaş faktörünün okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri üzerinde belirleyici bir unsur olmadığı şeklinde yorumlanabilir. Ekici, Günhan & Anılan (2017) araştırma sonuçları bu araştırmadan elde edilen araştırma sonuçlarının benzerlik gösterdiği belirlenmiştir. Öte yandan bu araştırma sonuçlarından farklı olarak Dinçer & Akgün (2015) çalışmasında öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin yaşlarına göre değiştiği sonucuna ulaşılmışlardır. Okul öncesi öğretmenlerinin medeni durumlarının sınıf yönetimi becerileri üzerinde anlamlı farklılık meydana getirdiği, bekâr öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin evli öğretmenlere oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırma sonucunu destekleyen alan yazında herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bununla birlikte Kaplan (2018) yaptığı araştırmasında; okul öncesi

öğretmenlerinin medeni durumlarının sınıf yönetimi beceri düzeyleri üzerinde etkili olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Okul öncesi öğretmenlerinin görevdeki çalışma pozisyonlarına göre (kadrolu, ücretli ve sözleşmeli) sınıf yönetimi becerilerinin anlamlı düzeyde farklılık göstermediği anlaşılmıştır. Adıgüzel (2016) yaptığı araştırmanın sonuçları; okul öncesi öğretmenlerinin görevdeki pozisyonlarının sınıf yönetimi becerileri üzerinde anlamlı bir fark yaratmadığı sonucunu desteklemektedir. Bu sonuca göre okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin görevdeki kadro pozisyonuna göre (kadrolu, sözleşmeli ve ücretli) farklılaşmadığı saptanmıştır. Kadro pozisyonlarının kişinin yaşam kalitesi açısından önemli bir durum olmasına rağmen onların meslekteki konumlarının sınıf yönetimi becerilerini etkilemediği şeklinde yorumlanabilir. Ancak literatürde bu araştırma sonuçlarından daha farklı sonuçlara ulaşılmış çalışmalara da rastlanmaktadır. Akgün & Dinçer (2015)'in yaptıkları çalışmada sözleşmeli ve ücretli okul öncesi öğretmenlerin kadrolu okul öncesi öğretmenlerine göre sınıf yönetimi becerilerinin yüksek olduğunu saptamış; bunun nedeni olarak ta sözleşmeli ve ücretli öğretmenlerin işlerini kaybetmemek için performanslarını daha yüksek tuttıklarını ifade etmiştir.

Okul öncesi öğretmenlerinin öğrenim düzeylerinin sınıf yönetimi beceri düzeyleri üzerinde anlamlı düzeyde farklılık göstermediği belirlenmiştir. Alan yazın incelendiğinde Dinçer & Akgün, (2015) Gezgin, (2009) yaptıkları çalışmada öğrenim düzeyinin okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeyleri üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Araştırmadan elde edilen bu sonuç okul öncesi öğretmenlerinin öğrenim düzeylerinin sınıf yönetimi becerileri üzerinde etkisi olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu durum okul öncesi öğretmenlerinin öğrenim düzeylerinin farklılaşmasıyla birlikte sınıf yönetimiyle ilgili olarak aldıkları dersler arasında nicelik olarak önemli ölçüde bir farklılık olmamasından kaynaklanıyor olabilir. Buna karşın Toran & Gençgel-Akkuş (2015) öğrenim düzeyinin okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri üzerinde etkili olduğunu, Turla, Şahin & Avcı (2001) öğrenim düzeyi yükseldikçe okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin yükseldiğini tespit etmişlerdir.

Mesleki kıdemi bir yıldan az olan öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin mesleki kıdemi 2-5 yıl arasında olan öğretmenlerden, mesleki kıdemi 11-15 yıl arasında olan öğretmenlerin ise mesleki kıdemi 16-20 yıl arası olan öğretmenlerden sınıf yönetimi becerilerinin anlamlı düzeyde düşük olduğu belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bu

sonuç; okul öncesi öğretmenlerinin mesleki kıdemlerinin artmasıyla sınıf yönetimi beceri düzeylerinin arttığını göstermiştir. Ayrıca mesleki kıdem artmasıyla birlikte okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin artması beklenen bir durumun yansıması olarak değerlendirilebilir. Literatürde bu araştırma sonucunu destekleyen başka araştırmalara da rastlanmaktadır. (Ekici ve diğerleri, 2017) yaptıkları çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin mesleki kıdemlerinin sınıf yönetimi beceri düzeyleri üzerinde olumlu etkisi olduğunu tespit etmiştir. Bu araştırma sonuçlarından farklı olarak konuyla ilgili Akkaya (2011) yaptıkları çalışmalarında okul öncesi öğretmenlerinin mesleki kıdemlerinin sınıf yönetimi becerileri üzerinde etkisi olmadığını tespit etmişlerdir.

Sınıfındaki çocuk sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin, sınıfındaki çocuk sayısı 16-20 ve 21-25 arasında olan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu durum okul öncesi öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuk sayısı arttıkça sınıf yönetimi konusunda problem yaşadıklarını göstermektedir. Bu araştırma sonucunu destekleyen başka bir çalışmada, İlgar (2007) yaptığı çalışmada öğretmenlerin sınıflarındaki öğrenci sayısı yirmiye geçtiğinde sınıf yönetimi konusunda anlamlı düzeyde istatistiksel olarak negatif yönde farklılaşma olduğunu tespit etmiştir. Araştırmadan elde edilen bu sonuca göre çocuk sayısının artmasıyla birlikte okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi konusunda ister istemez daha çok çaba göstermeleri ve bu anlamda mesleki bilgi ve tecrübeye daha fazla ihtiyaç duymalarından kaynaklanıyor olabilir. Bu araştırma sonuçlarından farklı olarak literatürde, Denizel-Güven & Cevher'in (2005) yaptıkları çalışmalarında öğretmenlerin sınıflarındaki çocuk sayılarının, sınıf yönetimi beceri düzeyleri üzerinde anlamlı farklılık oluşturmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin gelir durumlarına göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği belirlenmiştir. Öğretmenlerin gelir durumlarının sınıf yönetimi beceri düzeyleri üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı görülmektedir. Adıgüzel (2016)'in yaptığı araştırmasında; okul öncesi öğretmenlerinin gelir durumlarına göre sınıf yönetimi beceri düzeyleri üzerinde anlamlı düzeyde farklılaşmadığı belirleyerek bu araştırma sonucunu destekleyen bir tespitte bulunmuştur. Bu durum okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin gelir durumlarından etkilenmediği öğretmenlerin bu konuda önceliklerinin mesleğin kazanç getirisi olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin çocukların yaş aralığına göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği belirlenmiştir. Kaplan (2018) çalışmasında okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin sınıflarında yer alan öğrencilerin yaş gruplarına bağlı olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu durum örneklem grubunda yer alan okul öncesi öğretmenlerin dönemsel olarak farklı yaş grubundaki çocukların eğitim sürecinde görev yaptıkları için sınıf yönetimi konusunda da her yaş grubu özelinde yeteri kadar deneyimli olmalarından kaynaklanıyor olabilir. Bunun yanı sıra ilgili literatür incelendiğinde bu araştırma sonuçlarından daha farklı araştırma sonuçlarına da rastlanmıştır. Dinçer ve Akgün (2015)'ün yaptığı çalışmada; küçük yaş grubunda görev yapan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin, büyük yaş grubuna eğitim veren öğretmenlere göre daha düşük olduğu sonucuna ulaşmıştır. Sonuç olarak; sınıf yönetimi beceri düzeylerinin okul öncesi öğretmenlerinin yaşlarına, görevlerindeki çalışma pozisyonlarına, öğrenim düzeylerine, gelir durumlarına ve sınıflarındaki çocukların yaşlarına göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Ancak okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin medeni durumlarına, mesleki kıdemlerine ve sınıftaki çocukların sayılarına göre anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir.

Öneriler

Bu araştırma sonuçlarından yola çıkarak araştırmayla ilgili şu öneriler getirilebilir. Mesleğinde kıdemli öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucundan yola çıkarak, mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri düzeyleri açısından tecrübe kazanmalarına yardımcı olabilmek için belli bir süre mesleğinde kıdemli öğretmenlerle birlikte derse girmeleri faydalı olabilir. Okul öncesi eğitimde de sınıf mevcutlarının kalabalık olması öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini zorlaştıran bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun için okul öncesi eğitimde de sınıf mevcutlarının yirmiden az olması bu anlamda öğretmenlerin işini daha da kolaylaştırabilir.

Bilgilendirme

Bu çalışmada kullanılan veriler 2020 yılı öncesine ait olduğu araştırmacı tarafından onaylanmıştır.

Yazar Katkı Beyanı

Ayhan BULUT: Kavramsallaştırma, yöntem, danışmanlık ve denetim (öğretim materyali, ölçme aracı, veri analizi), inceleme-yazma ve düzenleme.

Kaynaklar

- Adıgüzel, İ. (2016). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişki*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize.
- Akgün, E., Yarar, M., & Dinçer, Ç. (2011). Okul öncesi öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerde kullandıkları sınıf yönetimi stratejilerinin incelenmesi, *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1(3), 1-9.
- Akkaya, M. (2011). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile mizah tarzları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Aydın, A. (2000). *Sınıf yönetimi*. İstanbul: Alfa Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: PegemA Yayınları.
- Charles, C. M. (2008). *Building classroom discipline*. (9th ed.). Boston: Pearson Education.
- Dal, M. (2016). *Okul öncesi öğretmenlerinin öğrencilerin istenmeyen davranışlarıyla baş etmede kullandıkları sınıf yönetimi stratejileri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Denizel-Güven, E. & Cevher, F. N. (2005). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(18),1-22.
- Dinçer, Ç. & Akgün, E. (2015). Okul öncesi öğretmenleri için sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenlerle ilişkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40 (177), 187-201.
- Ekici, Y. F., Günhan, G. & Anılan, Ş. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 48 -58.
- Garrett, T. (2014). *Effective clasroom management: the essentials. teachers college*, Columbia Üniversitesi Yayınları. New York.
- Gezgin, N. (2009). *Okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları sınıf yönetimi stratejileri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Hutchings, J., Martin-Forbes, P., Daley, D. & Williams, M. E. (2013). A randomized controlled trial of the impact of a teacher classroom management program on the classroom behavior of children with and without behavior problems. *Journal of School Psychology*, 51(5), 571-585.
- İlgar, L. (2007). *İlköğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri üzerine bir araştırma*. (Yayımlanmamış doktora tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Kaplan, Z. (2018). *Okul öncesi öğretmenleri sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi. İstanbul.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Nobel Yayınları: Ankara.

- Morris, P., Lloyd, C. M., Millenky, M., Leacock, N., Raver, C. C., & Bangser, M. (2013). *Using classroom management to improve preschoolers' social and emotional skills: Final impact and implementation findings from the foundations of learning demonstration in Newyork and Chicago.*
- Nur, İ. (2012). *Anaokullarında örgüt iklimi ile öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi.*(Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi. Malatya.
- Oğuzkan, Ş. & Oral, G. (2000). *Okul öncesi eğitimi.* M. E. B. Devlet Kitapları. İstanbul: Serler Matbaası.
- Özbey, S. & Köyceğiz-Gözeler, M. (2020). A study on the effect of the social skill education on the academic self respect and problem solving skills of the pre-school children. *International e-Journal of Educational Studies (IEJES)*, 4 (8), 176-189.
- Pianta, R.C & Hamra, B. K. (2009). Conceptualization, measurement, and improvement of clasroom process: Standardized observation can leverage capacity. *Educational Researcher*, 38(2),109-119.
- Stough, L. (2006). The place of classroom management and standarts in teacher education. In C.M. Evertson.C.S. Weinstein (Eds.), *Handbook of classroom management : Resarch, practice, and contemporary issues* (909-923). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Assoc.
- Toran, M.& Gençgel-Akkuş, H. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin değerlendirilmesi: KKTC örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(4), 2041–2056.
- Tuğrul, B. (2006). Okul öncesi eğitimde kalite. III. *Uluslararası öğretmen yetiştirme Sempozyumu Bildiri Özetleri Kitabı.* Çanakkale.
- Turla, A., Tezel Ş., F. & Avcı, N. (2001). Okul öncesi öğretmenlerinin fiziksel şartlar, program, yöntem, teknik, sınıf ve davranış yöntemi sorunlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*,151, 95-101.
- Wang, M. C., Haertel, G., & Walberg, H. J. (1993). Toward a knowledge base of school learning. *Review of Educational Research*, 73(3), 249-294.
- Wulandari, A., Hanafi, I., & Widodo, S.E. (2020). School-based management in the graduated empowerment perspective. *International e-Journal of Educational Studies (IEJES)*, 4 (7), 70-80. DOI: 10.31458/iejes.607249
- Yavuzer, H. (2006). *Çocuk eğitimi el kitabı.* İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yüksel, A., Şenol, B, F, & Akyol, T. (2017). Öğretmen adaylarının sınıf yönetimine ilişkin öz yeterlik inançlarının belirlenmesi. *International Journal of Social Science*, 58, 87-100.
- Zembat, R., Tunçeli-İlknur, H. &Yavuz-Akşin, E. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 24-43.

Copyright © JCER

JCER's Publication Ethics and Publication Malpractice Statement are based, in large part, on the guidelines and standards developed by the Committee on Publication Ethics (COPE). This article is available under Creative Commons CC-BY 4.0 license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)